

* Pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6, 50 —
mesec 2, 20 —

* Upravištvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1, 70 —

* Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročniki in inšerate
sprejema upravištvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vseprijemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, L. 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 261.

V Ljubljani, v četrtek, 13. novembra 1902.

Letnik XXX.

Politično vreme.

Dunaj, 12. nov.

Javno mnenje soglašja v sodbi, da je včeraj minist. predsednik dr. pl. Koerber v svojem govoru uporabil vsa sredstva, ki bi utegnili ublažiti nasprotja ter premakniti parlamentarni voz z mrtve točke. Kdor je slišal ali čital njegov govor, dobi vtis, da je skušal češkim poslancem zgraditi most preko prepada. Prosil je takorekoč češke poslance v imenu države in onih narodov, ki čutijo zle posledice češko nemškega prepira, naj sežejo v roko ter pripravijo ugodna tla za pogajanja, za kompromis. Priznal je češkemu narodu vse pravice, ki so na če-
loma priznane v raznih zakonih. In ta načela hoče tudi praktično izvesti v vsaki obliki, za katero se odločijo Čehi in Nemci. Včeraj ni več vzdrževal zahteve, da je rešitev jezikovnega vprašanja mogoča le zakonitim putem. Ne, kakor Mozes hoče razbiti kameniti tabli, ako Čehi in Nemci zahtevajo papirnate naredbe. Vlada je le nasvetovala pot do sprave, ako pa izberejo drugo pot, vlada gre z njimi.

Mnogi so včeraj sodili, da je za češke poslance prišel psihološki trenotek, ko morejo stopiti na most ter pričeti nova pogajanja.

Za trenotek se je zvedrilo in zjasnilo politično vreme, a danes je živo srebro v barometru zopet pod ničlo. Sam Demosten bi ne ogrel mrtvih src, ker ušesa za lepe obljube so gluha. Ko bi bil dr. pl. Koerber tako govoril, preden je dal iz rok svoje osnovne načrte, ali ko bi bil te načrte vsaj dne 17. okt. v zbornici priporočal z včerajšnjim govorom, skoraj gotovo bi si bil mogel čestitati na vspehu ter reči: E pur si muove! Otajal bi bil srca, prebil bi bil led, a sedaj je — kakor zatrjujejo češka glasila in naglašajo češki poslanci — bržčas prepozno.

In zakaj? Razna znamenja kažejo — odgovarjajo češki krogi — da vlada ne misli resno z rešitvijo jezikovnega vprašanja. Čehi hočejo in zahtevajo v čeških deželah po-

polno, matematično ravnopravnost z Nemci, vse one pravice, ki jih imajo n. pr. Poljaki ali Italijani v Avstriji. To naj se za sedaj določi vsaj v glavnih obrisih, podrobnosti se izvrše v praksi. Toda vlada ponuja Čehom le v čisto čeških okrajih nekaj ugodnosti, v istini pa ostanejo uradi nemški, ker to hočejo uradniki, ki se sramujejo drugega deželnega jezika. Poleg tega pa vlada sama še razobeša Geslerjev klobuk nemškega drž. jezika, pred katerim naj se odkrivajo vsi nemški narodi. Ali res to zahtevajo državne koristi, da n. pr. okr. glavar v Časlavu orožniku ali okr. živinozdravniku daje nemška navodila? Ne, to je le koncesija nemškim strankam iz političnih nagibov. Vlada torej nima poguma, da bi upognila upornost političnih strank, ki se boje za svoje privilegije.

Te češke pomisleke potrjujejo tudi Nemci sami. Zadnjič je dr. Schücker, danes sta dr. Funke in dr. Bareuther oznanjevala vladi in zbornici, da je sprava mogoča le pod Geslerjevim klobukom. Nemški državni jezik je ono zdravilo, ki more ozdraviti Avstrijo, edino sredstvo, ki more rešiti državo. Nemci so ustanovili Avstrijo in jo vzdržujejo. To je ona zgodovinska neresnica, katero ponavljajo že šolski nemški otročaji in rokodelski vajenci. Vsak razsoden človek vé in prizna, da je in ostane nemški jezik v gotovih mejah prvi mej enakimi. Pojma državnega jezika se ni treba bati, pač pa posledice tega pojma. In te posledice je dr. Herold danes v svojem govoru brez ovin-
kov označil. Germanizacija bi drla v slovanska domovja po vseh potih in stezah, skozi okna in vrata. In zadnja posledica? Avstrija bi bila zrela za vsenemškega molcha. Zato se ustavljajo nemški narodi tej politični zahtevi, ki je nevarna za pojedine narode, a tudi za državo.

»N. Fr. Pr.« danes naglašja, da je dr. pl. Körber s svojimi jezikovnimi načrti leta 1900 še potegnil srednjo črto mej češkimi in nemškimi zahtevami. Z osnovnimi načrti meseca oktobra pa je že zapustil srednjo črto ter se približal češkim zahtevam. Z več-

rajsnjim govorom pa se je baje dr. pl. Körber že tako oddaljil od srednje črte, da je Nemci več ne vidijo. Da, kdor je gluhi in slep za opomine ter kakor koklja brani svoje gorko gnjezdo, ta ne čuti tuje nesreče ter si škodljivo menca roke, ko gori sosedova hiša.

Vsi slovanski narodi v Avstriji potrebujejo in žele miru, a ta mir mora biti pošten, resničen, zagotovljen. Komur nad glavo vedno visi Damoklejev meč ali pred hišo stoji policaj, ne uživa miru, ker je v vedni nevarnosti. Jezikovno vprašanje v Avstriji se mora rešiti, rešitev pa je mogoča od zdolaj gori in ne obratno. Vsakemu narodu naj državna vlada zagotovi vse pogoje naravnega razvoja, dovoli mu potrebna sredstva in primerno prostost, potem tudi državi ostanejo pravice, ki jih potrebuje. Danes pa tlačijo vse narode pod nemški klobuk in v nemške čevlje ter se čudijo, ako se narodi upirajo tej tuji uniformi.

Skratka: Politična debata ni zjasnila parlamentarnih razmer. V. Hruby, dr. Herold in dr. Stranaky so danes v imenu češkega kluba izjavili, da je dr. pl. Körber včeraj sicer lepo okrašal svoje besede, toda razmer ni zboljšal in krize ne ustavil. Čehi stoje z nujnimi predlogi ob zasedi brez bojazni, pričakujejo, da se jim vlada približa z odkupnino ali pa razobeši belo zastavo.

Jutri so zopet na dnevnem redu »nujni« predlogi. Popolnoma izključeno je, da bi vlada pustila to tiho obstrukcijo, ker je navezana na obroke gledé drž. proračuna in vojaških novincev. Ako se še ta teden mej Čehi in vlado ne posreči kompromis, potem je kriza neizogibna. V najugodnejšem slučaju bi vlada zbornico odgodila, da mejtem najde novo podlago za pogajanja.

Sostava nižjeavstrijskega deželnega zbora.

Predvčeranjim dopoldne so volili, kot smo že omenili, veleposestniki nižjeavstrijski 16 zastopnikov v deželni zbor. Volitve se je udeležilo 150 volivnih opravičencev. Izmed kandidatov ni bil nihče izvoljen soglasno,

vendar pa kažejo številke, da so volivci obeh strank upoštevali kompromis mej konservativci in liberalci ter s približno enakim številom glasov izvolili 3 konservativne in 13 liberalnih kompromisnih kandidatov. Nižjeavstrijski deželni zbor bo torej, upoštevaje 2 konservativna in enega liberalnega virilista, sledečo sestavljen: kršč. socialcev 46, konserv. veleposestniki 3, konserv. virilista 2, skupaj torej 51; liberal. veleposestnikov 13, nemških liberalcev, mej katerimi je pa všteti tudi divjak, 6, nemške ljudske stranke 6, 1 virilist in 1 soc. demokrat, torej 27 levicarjev.

Deželnozbornske volitve na Solnograškem.

Z včerajšnjo volitvijo v solnograški veleposestniški skupini je završena volitev za ta deželni zastop. Volitve v veleposestniški skupini se je udeležilo od 235 volivnih opravičencev 221 volivcev, ki so izvolili petero liberalnih poslancev. Ti so dobili po 117 do 128, nasprotni konservativni pa 96 do 104 glasove. S to izvolitvijo je pa tudi odločena manjšina doslej v tem zastopu vladajoči konservativni stranki. Šteje namreč le 11, nemško-liberalna pa 17 poslancev ter s tem prevzame vodstvo dež. zbora v svoje roke. Izguba vseh veleposestniških mandatov in pa nekaj postojank v mestni skupini je povzročila ta neljubi poraz. — Zanimivo je pri tem, da se je vladni korespondenčni urad enkrat zmotil v korist konservativcev, kar pri njem ni v navadi. Poroča namreč, da so prodrli vsi konservativni kandidati.

Načrti ogrske opozicije.

V včerajšnji seji ogrske poslanske zbornice, v kateri se je zopet nadaljevala indemitna razprava, je član neodvisne stranke Pichler v daljšem govoru povedal vse, kar loči njegovo stranko od vlade in vsled česar jej ne more zaupati. Najprej ni všeč Pichlerju, da je Szell do leta 1907 zavezal akcijsko svobodo Ogrske ter niti ne more odpovedati trgovinske pogodbe z Italijo, ker ni gotov avtonomni carinski tarif. Razmerje mej Avstrijo in Ogrsko mu nikakor

LISTEK.

Bratske duše.

Čun-čun-tsien, 20. okt. 1902.

Slavno uredništvo!

Dosedaj smo bili trdno prepričani, da ga ni tam pri vas, v neumni Evropi, človeka, ki bi sočustvoval z nami v naših opravičenih bojih zoper nekitaste tujce in pred vsem zoper klerikalno svojat; da ga ni, ki bi odobraval, da hočemo pomesti iz svojega »nebeškega kraljestva« vse usiljivce in usiljivke v črnih, rujavih, belih in nevemo v kakšnih še kudah, ki prihajajo semkaj trumoma sejat prepir s svojimi novotarijami; da ga ni, ki bi odobraval, da smo jih zato pretepali, morili in pobijali, kakor se pobijajo nadležne muhe v poletni vročini. Da, o vsem tem smo bili prepričani! Zato smo se pa čutili tako zapuščene in osamljene na tem božjem svetu v svojih idealih in bojih zanje. Zdelo se nam je namreč nemogoče, da bi kdo tam pri vas, humannih in krščanskih narodih — kakor se tako ponosno nazivate, mogel odobravati umor svojega brata, rojaka.

Toda pred kratkim smo dobili v roke slučajno številko vašega lista »Slovenskega

Naroda«, ki nas je podučil o popolnoma nasprotnem. Brali smo namreč notico, v kateri se tako prijateljsko in navdušeno potegujete za naše svete nam paganske šege in običaje. To nas je pa navdalo z neskončnim veseljem in radostjo. In kako nas ne bi! Glej in čuj, širna omikana Evropa, nismo uporniki, nismo divjaki, kakor nas imenujete vi v vaši omikaniosti. List, ki zastopa menda milijon broječi narod, ki se šteje med najomikanejšje liste evropske, ki se bori za svete vzore, ta list, pravimo, »Slovenski Narod«, odobrava naše delovanje in je z nami enih misli, je z nami enega srca in enega duha. Ta sladka zavest nas je navdala z novim navdušenjem in najlepšo nado v bodočnost naših idej. Sklicali smo velikanski shod vseh boksarjev v temnih gozdih čun-čun-tsienskih, kjer se je prebrala ta odločna izjava tako odličnega evropskega lista. Navdušenje je bilo uprav divje. Ploskanja in »živio«-klicav ni hotelo biti konca. Po večurnem ploskanju še-le se je posrečilo predsedniku priti do besede, ki je prebral še več zanimivega iz tega lista. Naposled vstane naš dični poglavar g. Sin-čan-čang in moj burnim odobravanjem stavi sledeče predloge in resolucije:

1. Nad 10.000 udeležencev broječi boksarski shod kar najprisrčneje pozdravlja svojega dozdaj nepoznanega prijatelja in zavez-

nika tam doli pod nami, v lepih slovenskih logeh, ter jemlje z največjim navdušenjem na znanje ljubezen tega zaveznika in njegovo delovanje za naše ideje v Evropi.

2. Predsedniku shoda se naroča, naj nemudoma sporoči najudanejšjo ljubezen kitajskih boksarjev do slovenskih liberalcev, katere naj podasti s častnim naslovom »omikani boksarji v Evropi«.

3. »Slovenski Narod« postane z današnjim dnem boksarsko glasilo v tujini, ki naj pripravlja pot našim vzvišenim idealom v Evropi prav z isto gorečnostjo in po istem načinu, kakor do zdaj.

4. Prav ta list naj se naprosi, da v resnici začne nabirati palice, s katerimi bomo izgnali vse priseljence iz našega kraljestva nazaj v Evropo.

5. Slednjič naj se medsebojno zagotovi prijateljstvo s tem, da se izvolijo vsi pisarji z urednikom in stavci vred častnimi člani našega boksarskega društva.

Vsi predlogi so bili seveda sprejeti. K tem predlogom pa dostavi podpredsednik g. Lin-tsang: »Slavni zbor! Z veseljem pozdravljam resolucije in predloge, katere je stavil moj predgovornik, in klidem z vami: Živeli slovenski boksarji! Vendar si usojam staviti še jaz važen predlog, ki se glasi:

Predsedniku našega sijajnega shoda se

dalje naroča, naj izrazi onemu listu, ki se je drznil pisati v prilog usiljivcem in usiljivkam in nabirati celo darove mej slovenskim ljudstvom, ki se je tudi drznil priobčevati »poročila iz kitajskih misijonov«, katero poročilo se nam zdi »višek budalosti in neumnosti«, da naj temu nesramnemu listu izrazi naše ogorčenje in naše popolno preziranje iz dna naših boksarskih duš. Uredniku »Dolenjskih Novic« in pisavcu onih člankov se naj pa pošlje zvezek finih bambusovih palic kot znak našega preziranja.

Tudi ta predlog se je z navdušenjem in ogorčenjem sprejel.

Zato si usojamo kot odborniki tega shoda vam, dragi zavezniki, sporočiti o tem shodu in o predlogih in resolucijah, ki so se sprejeli pri shodu, proseč vas, da jih priobčite v svojem listu.

Klidem vam, slovenski boksarji, bodite nam pozdravljeni! Pogumno dalje v boju zoper klerikalnega zmaja. Zmaga mora biti naša!

Živeli! Živeli! Stokrat živeli naši bratje in zavezniki!

Z znaki najprisrčnejšega prijateljstva in najtesnejšega zavezništva

odbor:

Kaz-šen-fu, predsednik.

Tsing-tsang-sin, podpredsednik

5h 347

ne ugaja in najnovejša smaga kršč. soc. na Dunaju je dokaz, da bo nasprotstvo Avstrije napram Ogrski še vedno večje. Govornik predloži na mizo cel zavoj časnih izrezkov, ki dokazujejo sovraštvo Avstrije in inozemlja napram Ogram. Vojaško predlogo bo pobijala njegova stranka z vsemi sredstvi, ker se ne more ogrevati za armado brez narodnostnega značaja, napolnjeno s tujim duhom. Sploh pa je po njegovem mnenju v avstrijski armadi preveč vsenemštva in panslavizma.

Za zvišanje kontingenta novincev stranka ne bo glasovala radi tega, ker je smatra nepotrebno. Skrbi naj se za moralo v armadi ter postopa z vojniki kot z ljudmi, pa ne bo toliko samomorov, prostovoljnih pohablencev in begunov. Stevilo takih slučajev se množi nečuvno vsako leto. Naj se odpravijo vzroki teh slučajev, pa bo dovolj vojaštva. Tudi proti povišanju civilne liste za dobo 10 let stranka ne bo glasovala, ker si s tem narod veže roke v slučaju premembe na prestolu. — Tako stališče zavzema ogrska opozicija in je hoče izvajati do skrajnosti.

Rumunsko-bolgarska zveza.

Pri obedu v vojaškem klubu v Ruščuku, kjer sta se oficijelno sosla rumunski kralj in bolgarski knez, je izrekel knez bolgarski nastopno napitnico: Pozdravljam z odkritim zadovoljenjem prihod visokega soseda na bolgarska tla. Navzočnost kralja mi je dokaz o prijateljskih odnosih med obema deželama. Da jaz in moja vlada ne opustiva ničesar, kar more dobre odnose gojiti in utrditi, je v tem hipu tem važneje, ker pada skupaj s 25letnim jubilejem osvobojenja Bolgarske, katerega se enako udeležujejo kralj in rumunska gospoda. Mi Bolgari hranimo v hvaležnem spominu to sočustvovanje. V tem pogledu napijam na zdravje kralja, kraljice, dinastije in Rumunov. — Kralj je odgovoril s izrazom srčne hvaležnosti na toplim vsprejemu od strani kneza. Da Bolgarska in prebivalstvo Ruščuka, čegar razvoj izživlja njegovo občudovanje, vsepevata, to je možno le po zaslugi osvobodilne vojne pred 25 leti. Kralja veseli ta spomin in v interesu zboljšanja odnosov med obema narodoma. Pije na zdravje kneza, kneginje-matere, princev in princezinj. — Iz izgovorjenih napitnic se dá spoznati, da je obisk rumunskega kralja znatno zboljšal prijateljsko razmerje med sosednjima državama. To je pa tem pomenljivej, ker še ni dolgo emu, ko je vladala mej njima stroga napeost radi ozemlja ob Donavi.

Kulturni boj v Franciji.

Francoska poslanska zbornica se je predvčeršnjim zopet pokazala kot poslušno orodje framasonske Combesove vlade. Na dnevnem redu je bila razprava o novem načrtu zakona, s katerim se dopolnjuje oziroma poostrejuje znani kongregacijski zakon. Glaven namen načrta obstoji v tem, da se cerkvenim redovom in sploh katoliškim zasebnikom onemogoči zopetna otvoritev letos zatvorjenih šol, ter da se prepušča interpretacija tega zakona državni upravi, mej tem ko so imela doslej to pravico le sodišča. Razprava je bila primeroma prav kratka, kajti razun poročevalca noben vladinovec ni odgovarjal trem izbornim govornikom opozicije, ki so temeljito dokazali nečuvno krivico, ki se bo s tem učinila katoliškemu prebivalstvu. Posebno značilna pa je izjava poslanca Larolle, ki je rekel, da se framasoni zama trudijo zatreti verski čut francoskega prebivalstva. Kajpada so bili pri glasovanju odklonjeni vsi preminjevalni predlogi ter je s 337 glasovi proti 245 obveljal ves vladni načrt. Combes je s tem preskrbljen z vsem potrebnim orožjem za boj proti katoliškim šolam in redovnikom in ga pri tem niti več ne morejo ovirati sodišča, ki so vsaj tu pa tam razsodila pravično. — V zadevi javnih šol je naučni minister Chaurmie ravno te dni izdal neko okrožnico na prefekte, v kateri se posebno peča z ustanovitvijo novih šol. V tej zadevi se morajo najprej izjaviti o novih potrebnih napravah in o tozadevnih predlogih naj se posvetuje zastop posameznih okrajev. Če se pa kaka obdina brani izvesti naročena dela, naj se to izvrši na njene stroške uradnim putem. V mnogih slučajih bivših, sedaj razpuščenih šol ne bo treba nadomestiti z novimi, ter je

sploh gledati na to, da se postopa z največjo štedljivostjo. Iz te okrožnice sledi, da bodo morali francoski davkoplačevalci prvič po zlobni neumnosti vlade prav globoko poseči v žep za šolske potrebe ter drugič ne bodo imeli toliko šol in tako razvitega šolstva, ker mnogo obstoječih zavodov ne bodo nadomestili. To se dogaja v dobi največje prosvetljenosti!

Iz brzojavk.

Deželnozborske volitve se vrše danes v koroški mestni skupini, v soboto pa v veleposestniški. S tem dnem bodo završene vse deželnozborske volitve razun na Predarliskem, kjer se prične še-le 18. novembra ter trajajo do 24. t. m. — V zadevi dunajskih volitev v okraju Favoriten je baje pri sodišču že 200 slučajev radi volivnih sleparij. Prihodnji teden se že vrši 15 obravnav. — Kriza v španskem kabinetu. Sagasta ne more sestaviti koncentracijskega ministerstva, ker sta odrekla sodelovanje vojvoda Tetuan in maršal Lopez Dominiquez. Sedaj poskuša z elementi v parlamentarni večini. — Nemški državni zbor je včeraj prekinil razpravo o carinskem tarifu ter pričel danes razgovor o predlogu glede glasovanj po imenu. — Meščanska vojska v Venezueli je končana. V mestu Caracas posluje zopet državna uprava. — Vlada in francoski škofje. Combes noče potrditi odloka lyonskega nadškofa, s katerim se odreja suspenzacija nekega župnika. Nasprotno pa škof ne sme protestirati proti vladni suspenzaciji.

Društvena slovesnost.

Iz Tržiča, 10. nov.

V Tržiču je priredilo katoliško izobraževalno društvo sv. Jožefa v nedeljo, 9. t. m. slavnostno predstavo v spomin 25letnice vladanja Nj. Svetosti papeža Leona XIII. Predstava je v vsakem oziru izborna izpadla. Pevci pod vodstvom g. organista Fr. Slabe-ta so izvrstno rešili svojo nalogo. Še bolj je povzdignil slavnost društveni podpredsednik d. g. l. Barle, ki je v svojem govoru povdarjal zasluge sv. Očeta za vero, nas Slovence in delavski stan. Kakor iz enega grla je zadonel po končanem govoru trikratni »Živio! sv. Očetu. Pri igri »Sino vo maščevanje« ali »Spoštuj očeta« so pokazali društveniki, kako spretno nastopajo tudi na odru. Vsebinska igra je ob kratkem tale: Robert, grof Jamski, zapre svojega očeta v podzemeljsko ječo, da bi se potem polastil vsega premoženja. Pred svetom mrtev, zdi-huje oče dolgih 20 let v ječi. Roberta tepe kazen božja. Čez nekaj let mu umrje žena, pekoča vest mu ne da pokoja. Iz vojne pride domov sin Ivan. Prijatelj Peter mu razodene skrivnost očetovo. Ivan oprosti starega očeta, ki vpiče sina Roberta pripozna, da ga je zadela pravična kazen božja. V ravnotisti ječi je bil umoril svojega očeta in sinova hudobija je maščevala njegovo nehvaležnost. Stari oče umrje, Robert blagoslovi Ivana in oide v samostan delat pokoro.

Igra sama je zelo težka. Igralci so vsi izvrstno rešili zadano nalogo. Grof Jamski, oče (Fr. Vidic) je s svojim zadnjim nagovorom kar privabil solze v oči navzočim. Robertu (Fr. Lavtar) se je poznalo na obrazu, kako ga peče vest. In ko je priznal storjeno pregreho sinu Ivanu ter zadobil odpuščanje od očeta, so se vsi navzoči veselili tega pobožljanja. Stažmojster Režnik (M. Papov) je skrbel za zabavo, Peter (J. Polc) se je pokazal resničnega prijatelja mladega grofa. Oskrbnika Kozmeka (J. Zupčan) so tudi vsi občudovali radi njegovega nastopa, kakor tudi radi nenavadne obleke. Res škoda, da ni dobili v Tržiču večjega prostora za društvene predstave. Kakor vselej, tako tudi pri zadnji predstavi mnogi niso mogli dobiti prostora, ker je bilo vse prenapolnjeno. Društveniki izobraž. društva sv. Jožefa res lahko pokažejo, kaj znajo in kaj premorejo. Čast jim!

Javna zahvala in prošnja!

Iz Smarce pri Kamniku, 12. nov.

Županstvo v Smarci v imenu cele občine z radostjo naznanja, da je drž. vlada valed po toči, povodnji, viharju in slani požarovanim kmetom odpisala 80% zemljiškega davka, to je skupaj 735 K 27 v., za kar se najtopleje zahvaljujemo.

Ker je bila škoda res velika, je to velika olajšava nam dež glavo zadolženim kmetom. Srčna hvala za to! Najsrčnejša želja naša pa je, da bi nam visoka vlada odpisala potresni dolg, ker ga res ni mogoče plačati, ko še komaj za obresti dobimo denar.

Ako nam vlada proda živino, ne moremo obdelovati zemlje, ako nam pa proda poljske pridelke, nimamo kaj jesti. Nato naj bi se visoka vlada ozirala in nam potresni dolg odpustila.

Najsrčnejše se zahvaljujemo gosp. drž. poslancem dr. Ivan Susteršiču, Pogačniku in tovaršem za njih predloge ob škodah, ki so zgoraj omenjene zadele.

Ziveli katoliško - narodni, za vse dobro vneti poslanci!

Pomagajte nam, da nam vlada odpiše potresni dolg!

Županstvo Smarce, dne 11. nov. 1902. l.

Jakob Gregorin,
župan.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. novembra.

Družba treznosti za ljubljansko škofijo se bo prenovila. Presvetli gospod knez-škof je pooblastil na protialkoholnem shodu izvoljeni odbor, da jej pravila pregleda, izpopolni in času primerno prenovi. Pravila se bodo dala v potrjenje tudi vladi, da se družba laže giblje: napravlja shode, izdaja tiskovine, vloga peticije in interpelacije itd. Pri tem pa ne bo izgubila svojega značaja kot cerkvena družba, podrejena cerkveni oblasti in obdarjena z odpustki, kakor je n. pr. družba sv. Mohorja cerkvena in obenem od vlade priznana. Družba bo imela dve ali tri stopinje zmernosti, oziroma zdržnosti. — Ako ima kdo iz svoje skušnje dati kak dober svet, prosimo, da ga sporoči omenjenemu odboru — ljublj. stolno župnišče — ga bomo po možnosti uvaževali.

Alkoholizem na Kranjskem. V torek je bilo v krščansko-socialni zvezi predavanje o zanimivem vprašanju: Koliko kranjska dežela zapije. Dočim imamo — pravi predavatelj — številke s celega sveta skupaj, sami svoje domače dežele ne poznamo, ker imamo tako nepopolno statistiko. Vendar je predavatelj zbral precej statističnega materiala skupaj, katerega je povzel deloma po referatu gosp. dr. Robida, izdelanega na podlagi podatkov, ki so jih bili na poziv deželne vlade vposlali župni uradi s cele dežele, deloma pa po letnem poročilu deželnega odbora. Po tem se da množina v deželi povžitega žganja — kolikor se ga kontrabant ne potoči, in tega ni malo — popolnoma natančno povedati; množina povžitega vina in piva se da pač le od daleč nekoliko določiti. Govornik je s številkami dokazal, kako konsum žganja od leta do leta narašča, in kako je porazdeljen po posameznih okrajih dežele. Sedaj se izpije na leto blizu pet milijonov litrov žganja (!), in to donša deželi ravno en milijon kron. Na enega človeka pride ga skoro 10 litrov na leto. Predavatelj je povedal, kako velika bi bila posoda, v katero bi šlo vse to žganje, in kako velika ona, katera bi obsegala vsi približno preračuneno pijačo v deželi; kako dolga bi bila reka, kako velik kanal in koliko časa bi iz vodnjaka tekla vsa ta pijača. Troški za vse so proračunjeni na enajst milijonov kron. — Izvajal je posledice iz tolikega konsuma in konečno navedel tri sredstva proti pijačevanju: 1. Državni zakon — če bo sklenjen; 2. občinska naklada na žganje in pivo, 3. družbo treznosti. Poslušalci so pazljivo sledili zanimivi razpravi.

Imenovanje. Gospod Peter Spazza-pan, poštni oficijal in predstojnik poštnega urada št. 3 v Gorici, je imenovan kontrolorjem.

Umrli je v Celju bivši c. kr. notar, posestnik g. Anton Kupljen. — Umrli je g. Anton Mermolja, c. kr. davčni eksekutor v Gorici, rodom iz Batuj v starosti 39 let. — Umrli je v Celju meščan g. Franc Bahr.

Odbor pol. društva „Edinost“ konstituiral se je tako-le: Predsednik: prof. Matko Mandič, I. podpredsednik: dr. Gustav Gregorin, II. podpredsednik: dr. O. Rybat, tajnik: Fran Brnčič, blagajnik: dr. Ferdo Cerne; odborniki: dr. Josip Abram, dr. Edvard Slavik, Stanko Godina in Štefan Prelec. Namestniki: Fran Šuman, Anton Miklavac, Josip Rože, Alojzij Goriup, Ivan Goriup, Dragotin Pertot, Ante Pogorelec, Hrabroslav Ražem, in Josip Turk. — Pregledovalci

računov: Gracijan Stepančič in Ivan Prelóg.

Za semiško dekanijo bode konferenca »sodalitas ss. Cord. Jesu« v ponedeljek dne 17. novembra na Radovici. Začetek ob 1/11. uri.

Novo društvo. V Trnovem pri Ilirski Bistrici se je ustanovilo »Katol. izobraževalno društvo«.

Naučno ministerstvo je dalo starinoslovcu g. Jerneju Pečniku za izkopavanje starin subvencije 400 kron za l. 1902.

Novo sodno poslopje prično v kratkem graditi v Litiji. Za stavbišče je občina brezplačno odstopila doseđani živinski trg. V novem poslopju bo nastanjen tudi davčni urad.

Požar. Z Gore nad Idrijo dne 12. nov. 1902. Nekaj minut pred polnočjo v torek 12. nov. je začelo goreti pri posestniku Matevžu Govekar na Jeličnem vrhu. Zane-tena je bila slama v vzhodnjem kotu v skednji, ki je bil s hišo pod isto streho. Družina je bila ravno v najboljšem spanju in osem oseb bi bilo žrtev požara, da niso kokoši jele upiti, na kar je gospodinja vstala, šla pogledat in zagledala plamen, ki se je vspenjal po kupu slame. Ker ni bilo nobene gasilne sredstva pri rokah, bila je streha znotraj brž v plamenu in ubogi domači so oteli komaj golo življenje sebi in živini. Močno se je opekla po rokah in obrazu stara gostija. Ker je nesrečniku zgorelo vse: obleka, krma, žito, strelja in poleg tega še blizu 200 K denarja, ki jih je isti dan skupil za kravo v Sp. Idriji in je bil zavarovan pri vzajemni zavarovalnici le za malo svoto, zadela ga je ta nesreča kaj občutljivo. Provrožitelj požara po splošnem mnenju je Jakob Demšar, star 54 let, ki je bil poprej posestnik in je imel v mali sobici še izgovorjeno stanovanje. Isti večer so ga še čutili v hiši, a pri požaru ga ni bilo videti. Pravica ga skrbno išče. Nesrečno družino priporočamo v tej bedi dobrotljivim sročem, zlasti dobrim sosedom. Dobrohotni darovi naj se blagovolijo poslati na župnijski urad na Gori pri Idriji.

Ogenj je v ponedeljek popoldne uničil hlev posestnika Fr. Erbežnika v Dragi pri Skofji loki. Gasilna društva so ogenj omejila. Skodo cenijo na 2400 K. Zažgal je desetletni posestnikov sin s svaldico.

V Oplotnici pri Konjicah je »davi« ali nocoj ob svitanju, tako se nam z dne 12. t. m. piše, pogorelo gospodarstveno poslopje gospoda Kuneja. Posrečilo se je ogenj omejiti. Vreme bilo je mirno. Namesto solnca zasvetil je plamen. Solnca itak nismo videli že od vtorka dne 4. t. m. V soboto popoldne so solnčni žarki začeli nekoliko prodirati skoz oblačno nebo, ki se je še le potem zvečer popolnoma zjasnilo, pa samo, da se sledeče jutro zopet skrije za meglo, ki je do danes visela po nižjih vrhovih. Dim od požara se je danes pod meglo razširil po obsežnej dolini. Še le ko je zginila meglena streha, razkadir se je tudi po perinji ali ogorkih smrdeči dim. Za sedaj se kaže prijaznejši dan, čeravno še ob deseti uri, to je ob času pisanja teh vrstic ne vidimo solnčne svetlobe.

15 litrov vina so spili minulo soboto zvečer trije pivci v Sempetru pri Novem-mestu. Okolu 11. ure ponoči se je vračal proti domu 36-letni kočar Fr. Rataj, padel v neko lužo in utonil. Naslednji dan so ga našli na trebuchu ležečega.

Občinske volitve v Gradcu se prične v torek 18. t. m. Ta dan voli tretji razred šest občinskih svetnikov.

Nesreča Pod Pečjo. Pod Pečjo v kamnolomu g. Kobija se je utrgala včeraj zvečer mej 9. in 10. uro skala in podrla kos hleva. Valed tega so stropi padli na živino, katero so deloma pobili, deloma poškodovali.

Z Ježice nam javlja županstvo, da gospod M. Lavrič ni naznanil županstvu nobene napada.

Slovenci v Ameriki. Šola slovenske župnije v Pueblo, Colorado, šteje sedaj 205 otrok. — Slovaško društvo sv. Antona je ondi darovalo slovenski župniji 115 dolarjev. — V Leadville je umrl 24 let stari Anton Hiti. Prehladil se je v rudotopilnici. Rojen je bil v vasi Vrbljen pri Igu. — Nekaj topilnic podirajo v Leadville. Z delom gre bolj počasi. — V Clevelandu se snuje organiza-

cija vseh slovanskih narodnosti v tem mestu. Družbo treznosti je ustanovil v Clevelandu čast. g. Vid Hribar. — Iz Black Diamond, Wash., se poroča o smrti rojaka Antona Ciraj, katerega je po nesreči vsekali tovariš pri delu v premogovni jami. Vkljub najboljši postrežbi se mu rana ni hotela zaceliti. Revez je umrl vsled zastrupljenja krvi. Mrtvo njegovo truplo so prepeljali v Eumclaw, kjer imajo Slovenci svoje pokopališče. Pokojnik je bil star 42 let, ter doma iz Valoga pri Šmartnem na Spod. Štajerskem, kjer zapušča ženo, otroke in priletno mater. — V East Helena, Mont., je umrl Matija Kamenšek po prav kratki bolezni. Bil je v Ameriki že kakih 15 let. Doma je bil iz Kala pri Semiču na Dolenjskem.

Vinska letina na Dolenjskem. Pise se nam: Gledé na notico v »Slovenec« od pretečenega petka dne 31. oktobra, da se na Kranjsko uvaža mnogo ponarejenega ali pokvarjenega vina s Hrvaškega, Ogrskega in Istre, naznanja se vinskim kupcem, da se v fari Studence v krškem okraju (p. Radna) nahaja prav mnogo dobrega in pristnega vina po primeroma nizki ceni, namreč od 14—18 kr. liter, postavljen na postajo v Sevnici. Pridite torej, tovarniki z Gorenjskega, tudi v naš kraj in gotovo boste zadovoljni z našo vinsko kapljico in pomagali boste tudi našemu revnemu ljudstvu.

Nova telefonska postaja se otvori v Voloski. Za navaden pogovor med Volosko in Opatijo se bo plačevalo 20 stotink.

Na železnici Trst-Poreč ne bo baje nobenih napisov, da se z dvojezičnimi napisi ne razžali Lahe.

Ljubljanske novice.

Javno predavanje. Prihodnji torek točno ob pol 8. uri zvečer bo v veliki dvorani »Kotliškega Doma« predaval g. dr. Debevec iz Kranja.

Mestni magistrat tirja po vsi pravici krestne listke za vse, ki hočejo pridobiti domovinsko pravico v Ljubljani. Ali če se je družina izkazala z listki, pa se, recimo, zgleda za drugo stanovanje, jeli prav, da zopet tirja listke od ljudi? Koliko nepotrebnih potov ljudem, koliko nepotrebnih pisarij župnim uradom! In to radi komoditete enega uradnika, kateremu se ne zljubi poiskati kratkih listkov, ki leže pri magistratu. Torej lajšati delo, ne pa obtežiti.

Zaupen sestanek krščansko-socialnih železničarjev se je vršil predvčeršnjim zvečer v Koslerjevi pivovarni radi obnega zbora »Verkehrsbunda«, ki se vrši 15. in 16. t. mes. na Dunaju in pri katerem bode govoril tudi dr. Lueger. Sklenili so, da jih bo zastopal gospod nadsprevodnik Jakob Milavec, in mu naročili, da naj obrača vso skrb na to, da bode krščansko-socialno železničarsko glasilo »Eisenbahner-Zeitung« prinašalo tudi slovenske dopise. Nadalje so sprejeli resolucijo, da naj se pogrebni doneski ne zmanjšajo radi naraščanja udov, marveč naj se oni denar, kar ga preostane, porabi za fond vdov in sirot umrlih članov železničarjev. Sklenili so nadalje, da bodo prirejali pričetkom vsacega meseca družinske večere, združene s poučnimi predavanji o obrtnem in železničarskem zakonu ter za železničarje potrebnih stvari. Iz teh sklepov in iz delovanja »Verkehrsbunda« se pač jasno vidi, kje se dela in kje se misli na materialno in duševno pomoč železničarjev, zato pa tudi »Verkehrsbund« hitro raste in ima že okrog 2500 udov.

Razprodaja Schumijeve manufakturne zaloge. V soboto, dne 15. t. m. se prične v trgovini v Prešernovih ulicah 1. razprodaja Schumijeve manufakturne zaloge po znižanih cenah.

Surovost. Hlapec g. Orsclava Dolenc v Vel. dolnarskih ulicah je danes dopoldne tako neusmiljeno pretepaval konja, da se je konj zgrudil. Taki prizori se večkrat ponavljajo.

Dva nemška igralca aretirana. Dva nemška gledališka igralca sta bila danes po noči v Kolodvorskih ulicah aretirana. Imela sta poprej prepir z nekim paznikom, kateri ju je ustavil, ker sta šla po železnici. Prepirla sta se tudi v pisarni na kolodvoru tako, da so bili tamkaj primorani, ju odstraniti iz uradnega prostora. Zadeva se je naznanila policijskemu stražniku, kateri je šel za njima in ju vprašal za imeni, a ker mu teh igralca nista hotela povedati, sta bila aretirana.

Iz bolnice. Pri nakladanju debel v gozdu je ponesrečil včeraj pri Šmartnem v ljubljanskem okraju posestnik Matija Zaman. Padlo je deblo na njega in mu zlomilo desno roko. Prepeljali so ga v deželno bolnico. — Ivan Praznik, 59 let star občinski ubožec v Rašičah v sodnem okraju Velikolaškem je bil pripeljan v deželno bolnico. Doma ga

je vrgla božjast, da je padel na kamen in se na glavi hudo pobil.

Zgubljen bankovec. Od Jenkovih ulic pa do Zaloške ceste je bil zgubljen danes dopoldne bankovec za 20 kron.

Nesgoda na cesti. Posestnikov sin Jožef Svigelj v Brestu je vozil včeraj popoldne po Dolenjski cesti v diru. Pri mitnici sta konja zavila na Karolinsko zemljo in podrla tamkaj stoječega mitniškega paznika M. Jermana na tla. Svigelj je konja takoj vstavil in tako preprečil večjo nesrečo.

Izpred sodišča.

Policaja je hotel najarbat Janez Skala, posest. sin iz Podzemlja, o priliki, ko ga je redar na kolodvoru zaradi sumljivosti ustavil, da jo misli popihati v Ameriko, ne da bi bil prej zadostil svoji vojaški dolžnosti. Skala mu je pa imenoval napačno ime ter mu pokazal na ime Miko Bajuk se glaseči potni list Da Janez Skala ni Miko, to mu je redar že z nosa bral; saj pa pri obravnavi tudi dejanja tajil ni; za to je pa bil obsojen na 14 dni ojstrega zapora in na 10 K denarne globe.

Sam se je hotel plačati. Delavec Gregor Spoljarič iz Kosinja je delal v Bohinjski Bistrici pri zgradbi predora in si tam prilažil nekaj orodja, užigalnih vrvic in blizu 1 kg. smodnika. Izgovarja se, da je radi tega vzel navedene reči, ker ni prejel za njegovo delo svoje izgovorjene plače, in ko se mu ta njegov zagovor po priidah zavrže, skuša se opravičiti s tem, da ni poznal zlata po 20 K. Obsojen je bil na 14 dni strogega zapora, poostregega z 1 postom na teden.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Mati ustrelila hčer. V bližini Pariza je 70-letna vdova Jožefa Bausenwein ustrelila svojo edino hčer Olgo, ker se je hčeri zmešalo. — **Lov na Kecske-metija.** V Ameriko je došel budimpeštanski policist V. Markowicz, da zasleduje glasovitega defraudanta Kecske-metija, o katerem se je dognalo, da se nahaja v Cikagi. — **Prihodnja svetovna razstava** v Parizu bo l. 1911. — **Poslanec Prochaska** je obolel. Ostati mora v postelji. — **Šolo za opice** so ustanovili v Kalkuti. — **V Sarajevu** je umrl Ibrahim bey Bagač. — **Jan Kubelik** je predvčeršnjim aviral pred angleško kraljevo dvojico. — **Petič omožila** se je te dni v Stankavu neka 77 let stara žena s 84 let starim godcem Jožefom Hojdo. — **Smodke** se bodo same užigale, brez užigalic, ako se upelje tudi pri nas iznajba nekega newyorškega kemika, ki je napravil na koncu smodk neškodljivo zmes, da se smodka zažge, ako se jo podrgne ob trdo stvar. — **Gledališče** pogorelo je v mestu Reval. Tudi vsa gledališka obleka je zgorela. — **Proti telefonistinjam** se je ustanovila v Parizu moška liga. — **Nevesta** se mu je odpovedala. V Berlinu sta se pripeljala k civilni poroki dva zaročenca. Ko je nevesta izstopila iz voza, je po neprevidnosti stopila ženinu na nogo. Zonin je izrekel grdo psovko, na kar mu je nevesta izjavila, da je v tem spoznala njegov prav značaj ter da se ne poroči z njim. Pregovoriti se ni dala. — **Orožniki** ustrelili brata. Orožniki so v ogrski občini Madocsa iskali nekega Stefana Tarozala. Mej orožniki je bil tudi Stefanov brat. Ko so Stefana zasledili, vrgel se je le-ta z nožem na najbližnjega orožnika, ki je bil slučajno njegov brat Andrej. Ta je moral ustreliti in Stefan se je mrtev zgrudil pred brata. — **Vsa občina** se izseli. Prebivalci občine Porto Maggiore so soglasno sklenili, da se izselijo vsi v Argentinijo. — **Čudna poroka** se je izvršila na Dunaju. Zenin, ki je brom na nogah, se je pripeljal k župniku v vozičku, katerega poganja z rokami in katerega je sam sestavil, da se z njim vozi po dunajskih ulicah. Pred cerkvijo je lezel ženin na vseh štirih k altarju. — **Največja cerkev** v Siciliji se podira, namreč cerkev benediktincev v Cataniji. Oblasti so poslale v Catanijo inženirje in arhitekte, da rešijo, kar se še rešiti da. — **Velike sleparije** so zasledili pri dobavi žita za vojsko. Kakor poročajo listi, je državo za veliko svoto oškodovala tvrdka »Tausig in sinovi«. — **Tepež** mej profesorji. Pri otvoritvi šolskega leta na vseučilišču v Turinu sta se dva profesorja do krvi stepla, ker je eden dobil boljšo službo. Dijaki so s težavo ločili razdražena znanstvenika. — **Podzemski hotel**, ki je 180 metrov pod zemskim površjem, imajo v Monsu v Belgiji v ondotnem rudniku. V preteklem letu je ta hotel obiskalo 2000 turistov. — **Prijazna pošta.** Pošta v Washingtonu vsako jutro poleg poštnega pečata pritise tudi na pisma vremensko poročilo, ki pride iz ondotnega observatorija. — **Svetilnik** iz bambusa so napravili v Japanu. Bambusovo

trepežnost za stavbe jako hvalijo. — **Nove poštne znamke** dobe na Francoskem. — **Protialkoholno gibanje.** V Tubingen se je ustanovilo dijaško društvo, katerega člani ne smejo zavživati alkohola. — **»Los von Rom«** v ječo je te dni šel uradnik trg. zbornice v Olomucu Herzig. Prišli so na sled veliki defraudaciji. Ta Wolf priatelj je bil ardit agitator za »Los von Rom«. — **Srbski voj. beguni.** V Zader sta prišla dva srbska vojaška beguna, ki pripovedujeta, da osem mesecev nista dobila plače in vojak v Srbiji ne dobe niti potrebnega kruha, da bi si utečili glad. — **Skrivnosten zločin.** V Kodanju so dobili mornarji v luki zaboj, v katerem je bilo mrtvo truplo zavito lepe ženske v dragocene perzijske preproge. Od trupla je glava odrezana. Nihče ne ve, kdo je umorjenka. — **Podobnost.** Neki bolgarski dijak, ki je jako podoben sinu bolgarskega generala Nikolajeva, je naročil iz Sofije na bolgarskega zastopnika na Dunaju brzojavko, naj se sinu generala Nikolajeva izplača 500 frankov. Slepjar je sam prišel k bolgarskemu zastopniku, ki pozna sina Nikolajeva, a je bil popolnoma prepričan, da ima pravega moža pred seboj, zato je sleparju tudi izplačal 500 frankov. — **Zeno** in sebe ustrelil je na Dunaju vsled ljubosumnosti v stanovanju svojega najboljšega prijatelja magistratni uradnik Schwartz. — **Zima na Ruskem.** Newa in Wolga ste pričeli zamrzovati. — **Iz Kapstadta** se poroča, da je ožen v East Londonu napravil škodo 200.000 funtov sterlingov. — **Izumitelj švedskih užigalic** Karl Kisevetter je umrl na Rumunskem v Braili v največji bedi. V špekulacijah je izgubil pridobljeno premoženje. — **Zaprli so** v Zagrebu srbskega trgovca M. Mirkoviča radi sleparske krade. — **Crnogorska kneginja Ksenija** se poroči z velikim vojvodom hesenskim Ludovikom. — **Brezžično brzojavljenje** nameravajo uvesti mej Berlinom in Benetkami. — **Most v ognju.** Most, katerega gradimo v New Yorku in Brooklynu, je prišel goriti. Škoda je pol milijona dolarjev. — **Napaden kritik.** V Draždanah je nekdo napadel s palico profesorja Starkeja, ker je neugodno ocenil neko ameriško pevko. Profesor je napadalcu palco izvil, nakar je napadalec izginil. — **Pred poroko** se je ustrelil včeraj na Dunaju učitelj Leopold Schuster. — **Iz Soluna** se javlja, da je vodja Albancev Mustafa razdelil na mnogih krajih železnico med Mitrovico in Pristino. — **Svoja otroka** zadavil je v Rehanu na Nemškem zblazneli delavec Weber. — **Pod vlak** vrgel se je v Düsseldorfu neki mož, ki je umoril svojo ženo. Tako se je odtegnil policiji, ki mu je bila za petami. Vlak ga je raztrgal. — **6000 litrov** mošta so je razlilo na dunajskem kolodvoru. — **V Trstu** so prijeli nekega I. Potockega, ki se je pripeljal z Reke. Pri njem so dobili pisma o neki zaroti na srbskem dvoru. Dolže ga tudi, da je v Bukarešti umoril pevko Laprah. Preiskovalni sodnik je dobil mnogo grozilnih pisem. — **Zastrupljeno pismo.** V Moskvi je dobila v roke neka gospa pismo naslovljeno na njenega moža. Odprla je pismo, v katerem so bile zapisane samo besede: »Misi name!« V hipu se je gospa zgrudila nezavestna. Pismo je bilo napojeno s strupenim duhom. Njen otrok, ki se je igral v sobi, je pismo pobral in se tudi zgrudil nezavesten. Ta dogodek vzbuja v Moskvi velikansko senzacijo.

Društva.

(Vabilo na Martinovo veselico), katero priredi Katol. društvo rokod. pomočnikov v Ljubljani v nedeljo, dne 16. nov. t. l. v svojem domu, Komenskega ulice št. 12. Vapored: I. Petje. 1. Iv. pl. Zajc: Popotnica »Kola«, moški zbor. 2. Vanda: »Slovo«, osmospev. 3. Ant. Nedved: »Zdrušnac«, moški zbor s tenor solo. 4. Dr. B. Ipavec: Romanca iz operete »Tičnik«, samospev s spremljevanjem klavirja. 5. Al. Šehs: »Na goro«, moški zbor s bariton in tenor solo. 6. Lisinski: »Tam kdje stoji«, četverspev. — II. Igra: Stara škatlja. Obraz iz življenja v jednom dejanju po J. S. Zwettlerju. — V Ameriko! Slika iz življenja v dveh dejanjih priredil I. G. — III. Prosta zabava. — Vstop brez vabila ni dovoljen. Želja je, da bi se ne jemali seboj mali otroci. Prostovoljni darovi se hvaležno sprejemajo. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Darovi.

Za pogoreleca v Ribnem pri Bledu so darovali: C. g. Matija Mrak, župnik na Boh. Beli, 10 K; č. g. Alojzij Rožič, vpok. župnik, 2 K; č. g. G., kapelan, 5 K; »Velik dobrotnik« iz Ljubljane 50 K; zbirka župnije »Grad« 26 K. Usmiljenim dobrotnikom kliče v imenu hvaležnega pogorelca: Bog vam stotero plačaj!

Jožef Pristov, župnik.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 13. nov. Deputacija ljubljanskega občinskega sveta se je pripeljala na Dunaj, da v današnji splošni avdijenci prosi cesarja, da se mestni občini plačevanje 3 odstotnega potresnega posojila olajša. Ko je deputacija prišla v kabinetno pisarno, se ji je naznanilo, da danes radi cesarjeve bolehnosti ne bo avdijence. Deputacija se je na to odpeljala v Ljubljano in bo vnovič prosila za avdijenco.

Dunaj, 13. nov. Cesar je obolel na lahkem revmatizmu. Radi tega se danes avdijence niso vršile. Včeraj zvečer so osebe, ki so bile za avdijenco naznanjene, dobile o tem pismena obvestila. Zdravstveni položaj cesarjev ni tak, da bi povzročal kake skrbi. Včeraj ob pol 5. uri zvečer se je cesar peljal v Schönbrunn ter je ostal v svojih sobah. Poroča se, da je danes zjutraj že sedel pri pisalni mizi in reševal akte. Cesar je utrujen, ker je pri zadnji avdijenci, v kateri je sprejel 70 oseb, dve uri stal.

Dunaj, 13. nov. (C. B.) Za danes dopoldne napovedane avdience pri cesarju so bile odpovedane, ker je cesar ostal v Schönbrunnu radi lahkega prehlajenja. Vkljub temu pa je reševal tekoča državna opravila.

Dunaj, 13. novembra. Narodno-gospodarski odsek je sprejel načrt o terminski kupčiji popolno v smislu sklepa gosposke zbornice in odklonil vse premnjevne predloge.

Dunaj, 13. nov. (C. B.) Zbornica je kot nujno pretresala poročilo narodno-gospodarskega odseka o načrtu glede termino-kupčije ter vprejela nepremenjeno predlogo. Dalje je sprejela nujni predlog posl. Steina, naj odsek za uime tekom 48 ur stavi primerne predloge glede podpor oškodovanim občinam. Na to je pričela razpravo o nujnem predlogu glede dvojezičnih napisov na nemških lokalnih železnicah na Češkem.

Dunaj, 13. novembra. (C. B.) Mej razpravo o dvojezičnih napisih je nastal velik nemir mej Čehi in Nemci, ker je poslanec Sehnal z nekim kličem razžalil Nemce. Sehnala so iztirali z njegovega prostora proti posl. Schreinerju, ki je ravno govoril. Vsled tega seja pretrgana za 10 minut. Pozneje dal podpredsednik Kaiser Sehnalu ukor.

Dunaj, 13. nov. V današnji debati je poslanec Žičkar govoril za dvojezične napise na Spod. Štajerskem.

Dunaj, 13. nov. Čuje se, da bo predsednik državnega zbora, ako se parlamentarne razmere do petka ne razjasnijo, v petek naznanil, da se prihodnja seja državnega zbora naznani poslancem pismenim potom. Prihodnji torek se potem prično vladna pogajanja s strankami.

Dunaj, 13. novembra. Povabilu vsenemcev, naj bi se vse nemške stranke sestale, da določijo postopanje v zadevi nemškega državnega jezika, je nemška ljudska stranka odgovorila, da je njeno stališče že označil poslanec Funke in da radi tega ni treba nobenih skupnih sestankov.

Dunaj, 13. nov. Ker konservativci odklanjajo, da bi iz njihove srede bil imenovan deželni glavar v nižjeavstrijskem deželnem zboru, bo deželni glavar krščanski socialco.

Dunaj, 13. nov. V parlamentarnih krogih se izraža želja, naj vlada izdela novo vojaško predlogo, ki se bo ozirala na želje prebivalstva.

Zagreb, 13. nov. Poroča se o veliki katastrofi v nekem hrvaškem rudniku.

Moste, 13. nov. Obravnava v zadevi Wolf Schalk se vrši pred tukajšnjim porotnim sodiščem 26. t. m.

Berolin, 13. nov. Iz Poznanja se poroča, da nameravajo poljski državni poslanci v nemškem državnem zboru radi raznih napadov skupno odložiti svoje mandate.

Umrli so:

10. novembra. Marija Zabnikar, delavčeva hči, 10 dni, Kolodvorske ulice 28, življenska slabost.
11. novembra. Marija Hirsal, stotnikova vdova, 80 let, ostarelost. — Marija Malitsch, zasebnica, 71 let, Selenburgove ulice 5, vnetje slepega črevesa. peritonitis.

V bolnišnici:

8. novembra. Jernej Ostrež, gestač, 77 let, ostarelost in otpranje srca.
9. novembra. Fran Bajuk, kleparski pomočnik, 49 let, jetika — Franja Cesar, dninarica, 41 let, srčna hiba.
10. novembra. Ljudmila Černe, učiteljica, 22 let, legar — Matevž Cerar, delavec, 75 let, cistitis et fistulis ureth Pneumonia.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji račni tlak 736-0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetereci	Nebo	Padečina v 24 urah
12. 9. zveč.	741.2	7.7	sl. sever	oblačno	
13. 7. zjut.	74.2	6.5	sl. svzh	oblačno	0.0
12. 2. popol.	741.8	9.8	sr. jvzh.	del. obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 7.5°, normale 4.4°.

Dunajska borza

dné 13. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	1610
Skupni državni dolg v srebru	100 85
Avstrijska zlata renta 4%	120 45
Avstrijska krona renta 4%	100 05
Ogerska zlata renta 4%	120 40
Ogerska krona renta 4%	97 55
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	15 70
Kreditne delnice, 160 gld.	668—
London vsta	239-20
Švabski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	116 95
20 mark	23-41
30 frankov (napoleondor)	19-07
Italijanski bankovci	95 20
C. kr. cekini	11-33

Zahvala. 1290 1-1

Za mnogobrojne, od blizu in daleč nam došle dokaze priskrbenega sočutja, povodom smrti naše iskreno ljubljene hčerke, oziroma sestre, svakinje in tete, gospice

Ljudmile Černe,

učiteljica na Raki,

izrekamo za darovane lepe vence, za mnogobrojno zadnje častilno spremstvo svojo najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo ter priskrbi Bog povrni!

Ljubljana, dné 13. nov. 1902.

Globoko žalujoča rodbina Černe.

Stanovanje,

obstoječe iz treh sob, kuhinje, ene pod strešne sobe itd. se odda s 1. februarjem eventuelno s 5. decembrom. 1288 3-1
Več se poizve pri upravnistvu tega lista.

1286 1-1

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni soprog, ožir. oče, blagorodni gospod

Anton Kupljen

bivši c. kr. notar in hišni posestnik

danes dné 11. t. m. ob 10. uri zvečer, po dolgi mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 61. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajkega bode v petek, dné 14. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Karolinski ulici št. 3 na tukajšnje okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode brala v soboto, dné 15. t. m., ob 8 uri zjutraj v tukajšnji mestni župni cerkvi.

V CELJU, 11. novembra 1902.

Elizabeta Kupljen

soproga.

Mirko, Slava in Zora

otroci.

Službe cerkvenika

si želi v vseh cerkvenih opravilih dobro izurjen, 38-letni mož, ki je bil v enakih službah že iz mladih let, tudi pri stolnici. Ima dobra, večletna spričala. Najraje bi vstopil pri kaki večji cerkvi. — Zna slovensko in nemško; je spreten tudi za postrežnika.

Ponudbe naj se pošljejo na naslov: Jožef Leskovar, p. Konjice (v Gradu). 1299 6-5

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Leponi-ju gospodu lekarnarju G. Piccoli-ju v Ljubljani priskrbo zahvalo za doposlane jim steklen čice

tinkture za želodec

in so jemu z diploma dné 27. novembra 1897

podelili naslov „Dvorni za-

ložnik Nj. svetosti“.

Imenovani zdravnik ter tudi

mnogi drugi sloviti profesorji

in doktorji zapisujejo boleham

G. Piccoli-jeve želodčne

tinkture, katera krepeča že-

lodec, povečuje slast, pospe-

šuje prebavljenje in telesno

odprtje.

Naročila vsprejema proti po-

vetju in točno izvršuje

G. Piccoli, lekarnar „pri angelu“

v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Tinkture za želodec pošilja izdelovatelj v

skatljah po 12 steklenic za gld. 1-26 a. v., po

24 stekl. za gld. 2-40, po 36 za gld. 3-50, po 70

za gld. 6-50, po 110 za gld. 10-30. — Poštino

mora plačati p. n. naročnik. III. 5 25-23

Gospodična

želi vstopiti v kako prodajalno, konsumno društvo ali h kaki dobri rodbini za lažja dela. Šla bi tudi za samo hrano in stanovanje. 1284 1-1

Ponudbe sprejema upravnistvo »Slov.«

Gostilna 1281 1

„pri zlati ribi“
priporoča vsak petek sveže
morske ribe.

S spoštovanjem

Franc Rozman.

Lak za sobina tla, dá lesk in
prevlaku ter se kaj hitro suši. Za samo uporabo
zalogi pri trdkki BRATA EBERL v Ljubljani,
Frančiškanske ulice. 524 11 11-6

Vnanja naročila proti povzet ju.

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom raz-

pošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatinno

Most (Brüx) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75

Prave srebrne rem. ure „5 50

Prisne srebrne verižice „1-20

Budilniki iz nikla „1-95

Moja trdka je odlikovana s

s. c. kr. orlom, z zlatimi in sre-

brnimi svinjami in ima na

razpolago na tisoče priznanskih

pisem. — Cenik s podobami

brezplačno. 573 100-55

Prošnja!

Vsled nesrečne pogodbe z g. Urbancem imamo štiri stanke stanovanje brez luči in zraka. Zato sem primerana za tri stanke stanovanja iskati, in sicer: stanovanje s sobo in kuhinjo, stanovanje s štirimi s bami in pripadki in stanovanje z dvema sobama in pripadki za takoj nastopiti. Ponudbe prosim poslati na Marijo Potočnik, svetega Petra cesta št. 5. 1285 1-1

Nova trgovina.

Usojava si uljudno naznaniti, da sva otvorila začetkom t. m. novo urejeno

manufakturno trgovino

na sv. Petra cesti šte. 4.

Zagotavljajoča solidno in točno postrežbo, priporočava se slavnemu občinstvu za obilni obisk.

Velespoštovanjem

Kotzbek & Kostevc.

Samo pristno blago

Cene najnižje.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobika. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 124